

BÉKALENCSE

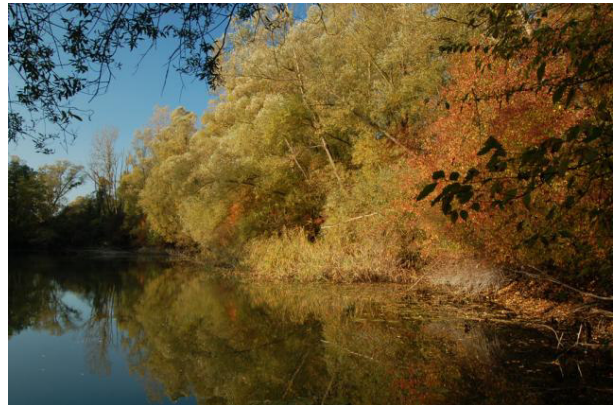
A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele 2021. szeptember

HÍREK

Magyarország részvételével létrejött a világ első ötoldalú bioszféra-rezervátuma

Létrejött az ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum, miután az UNESCO MAB (Man and Biosphere, azaz „az Ember és Bioszféra”) kormányközi tanácsa, a Nemzetközi Koordinációs Bizottság jóváhagyta a nevezést. Ezzel megalakult a világ első, öt ország közreműködésével megvalósult egységes bioszféra-rezervátuma. A Magyarország, Ausztria, Horvátország, Szerbia és Szlovénia természeti területeit felölelő bioszféra-rezervátum Európa egyik legnagyobb természeti területének számít.

A Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum megalakulása több mint tízéves előkészítő munka eredménye. Az öt ország környezetvédelmi minisztere 2011 márciusában, az EU magyar elnöksége alatt közös nyilatkozatban kötelezte el magát az ötoldalú bioszféra-rezervátum létrehozása mellett. Első lépésként 2012-ben létrejött Magyarország és Horvátország részvételével a Mura-Dráva-Duna Határon Átnyúló Bioszféra-rezervátum, amely hazánk hatodik bioszféra-rezervátuma lett és egyben az első határon átnyúló. A következő években a további három országban is megalakultak a nemzeti bioszféra-rezervátumok, majd 2020 őszén Magyarország, Ausztria, Horvátország, Szerbia és Szlovénia közösen nevezett az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum címre. Hazánk a kezdetekhez képest százezer hektárral több, majdnem 330 ezer hektárnyi területtel vesz részt a bioszféra-rezervátumban. A bővítési folyamatot több mint ötven önkormányzat támogatta.

A korábbi horvát-magyar Mura-Dráva-Duna Határon átnyúló Bioszféra-rezervátum területe sem volt kicsinek tekinthető, mivel több mint 630 ezer hektárt tett ki, azonban a most megalakult Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum területe már meghaladja a 943 ezer hektárt, és magában foglalja az öt ország számos védett természeti területét, Natura 2000 területét, valamint nem védett területeket is. Magyarországon a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság védett természeti területeinek és Natura 2000 területeinek egy része tartozik hozzá. A bioszféra-rezervátum létrehozásának célja a természetes élőhelyek és ökoszisztémák közös megőrzése, helyreállítása, a biológiai sokszínűség megóvása, valamint széleskörű ökoszisztéma-szolgáltatások kialakítása. Az együttműködés a kutatás, monitorozás, információcsere mellett fontos szerepet szán az ember és a természet közti kapcsolat újraélesztésének és széleskörű népszerűsítésének.

(a cikk folytatása a 2. oldalon olvasható)

A bioszféra-rezervátum számos különleges halfajnak és több mint 300 madárfajnak ad otthont. Az öt országon átnyúló árterületek megvédik a falvakat az áradástól, biztosítják az ivóvíz-ellátást, az egyedülálló táj pedig segíti a fenntartható turizmus fejlődését. Az országok együttműködésében nagy hangsúlyt kap a jövőben az ökoszisztéma-szolgáltatások közös fejlesztése is. Jelenleg 714 bioszféra-rezervátum található a világ 129 országában. A határon átnyúlók száma eléri a 21-et, melyek közül 4 működik háromoldalú együttműködés keretében. Ötoldalú bioszféra-rezervátumból a világon csak egy található: a Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum.

A 2021-es év nem csak az ötoldalú bioszféra-rezervátumunkról nevezetes. Az UNESCO éppen 50 évvel ezelőtt alapította az „Ember és Bioszféra” Programot. Egy olyan kormányközi tudományos programról van szó, amely az emberek és környezetük közötti kapcsolatot javítását tűzte ki célul az ökoszisztémák védelme érdekében.

Az évforduló alkalmából számos rendezvényt tartottak nemzetközi és hazai szinten. Szeptember 17-én Mohácson egy szakmai konferencia keretében mutatták be az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátumot, míg ugyanezen a napon a martonvásári Agroverzum Tudományos Élményközpontban a többi magyarországi bioszféra-rezervátum is bemutatkozott a területeket kezelő nemzeti park igazgatóságok jóvoltából, többek között ökoturisztikai bemutatóval és interaktív játékokkal várták az érdeklődőket.

Virító őszi rétek

A virágos rétről rendszerint a nyárelő színpompás, illatos gyepterületeinek látványa juthat eszünkbe ebben az időszakban. Azonban az igazán csipős, télies napok előtt a természet még egyszer feldíszíti a nedves rétek, kaszálók, erdőszélek párába burkolózó faközöld egyhangúságát.

Augusztus végétől egészen októberig virít az őszi kikerics. Kirándulásaink során, vagy akár az autóból kitekintve az országút mellett is felfedezhetjük feltűnő, ibolyás-lilás virágait. Előfordulhat szálanként, vagy hatalmas területeket borítva nyújt egyedülálló látványt a virágzása idején.

Az évelő, hagymás növény virágait ölelő burokban várakoznak a levélkezdemények, hogy áprilisban előnyújtózzanak téli rejtékükből. A 20-30 cm hosszú, fényes zöld levelek őrzik 1-3-asával álló toktermését.

A virágát ne szedjük le! Rendkívül gyorsan hervad és a növény minden része mérgező. Érett magja a kolhicin nevű alkaloidot tartalmazza.

(Szöveg: Kulcsár Péter, fotó: Szabó Gábor)

2021-ben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a Duna-Dráva Nemzeti Park

Az évforduló alkalmából idén számos akciót, játékot hirdetünk meg, visszatekintünk az elmúlt két és fél évtized eseményeire. Honlapunkon részletes tájékoztatást adunk aktuális, a jubileumhoz kapcsolódóan meghirdetett akcióinkról: <https://ddnp.hu/igazgatosag/jubileum>

A Körös-Maros Nemzeti Park versenyzője lett az év Ifjú Kócsagőre

A többnapos elméleti feladatokkal és gyakorlati kihívásokkal zajló döntő után kihirdették az Ifjú Kócsagőr Program országos versenyének győztesét. A rendezvény fődíját Olasz Ákos nyerte el, akit Drahanovszki Gábor, a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őre készítette fel. A győztesek átvehették a Matula és Tutajos díjat, valamint egy külföldi tanulmányutat nyertek a csehországi Podyjí Nemzeti Parkba. Az Agrárminisztérium környezetügyért felelős államtitkára a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpontban tartott eredményhirdetésen emlékeztetett arra, hogy Gulyás József személyében száz évvel ezelőtt állt szolgálatba az első természetvédelmi őr, a hazai gyakorlati természetvédelem kezdetét is az ő munkásságától számítjuk. Gulyás József tevékenységének köszönhető, hogy nem pusztult ki a magyar természetvédelem címermadara, a nagy kócsag.

Rácz András kifejtette, hogy az első Természetvédelmi Őrszolgálat a Hortobágyi Nemzeti Park megalakulásával jött létre öt fővel 1972-ben, jelenleg 257-en teljesítenek szolgálatot Magyarország 10 nemzeti parkjában. Kiemelt feladatuk a védett természeti, illetve Natura 2000 területek megóvása, növény- és állatviláguk védelme. Az államtitkár hozzátette: egy természetvédelmi őr több mint 8 ezer hektáron lát el szakmai feladatokat, emellett fellépnek például az illegális hulladéklerakással, gyűjtogatással, terepmotorozással szemben. Évente több ezer lakossági bejelentést kapnak, csak tavaly 3500 állatmentésben vettek részt. Az Ifjú Kócsagőr Program célja, hogy betekintést nyújtson a természetvédelembe, valamint bemutassa és népszerűsítse a gyakorlati terepi természetvédelmet. Ebben az évben rekordszámú jelentkezés érkezett, végül 83-an vághattak neki a megmérettetésnek az ország nemzeti parkjaiban. A terepi gyakorlat során a fiatalokat egy-egy természetvédelmi őr segítette mentorként. A program népszerűségét jól jelzi, hogy évről évre egyre többen vesznek rajta részt, ráadásul az elmúlt években több ifjú kócsagőr helyezkedett el valamelyik nemzeti park igazgatóságánál.

Dr. Rácz András, Olasz Ákos, Drahanovszki Gábor, Dukát Zsófia a díjátadón

A 25 éves Duna-Dráva Nemzeti Parkban rendezett döntő keretében az ország legjobb ifjú kócsagőrei, a program területi győztesei mérték össze tudásukat. A versenyzők egy előadás keretében számoltak be a nemzeti parkban töltött szakmai gyakorlat tapasztalatairól, majd egy könnyített természetőri vizsgát tettek. Ezen kívül terepi feladatokat kellett megoldaniuk, amelyek között szerepelt madármentés, madárgyűrűzés, szakvezetés, illetve hatósági feladatokat is teljesítettek

Továbbképzés zajlott a Nemzeti Biodiverzitás monitorozó rendszerről

Szaporcán, az Ős-Dráva Látogatóközpontban szeptember második hetében zajlott le a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszerrel kapcsolatos továbbképzés című szakmai program a hazai nemzeti park-igazgatóságok munkatársainak részvételével. A programon a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer elemeinek, elsősorban a különféle fajcsoportok országos koordinátorainak előadásai hangzottak el.

Biológiai adatbázisok fejlesztése

Szeptember 10-15 között zajlott a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpontban a IV. Biológiai adatbázisok és adattárolás találkozó. A program keretében hétvégén az OpenBioMaps adatbázis aktuális fejlesztési feladataival foglalkoztak az érintettek, majd hétfőtől szerdáig az ország minden részéből érkezett természetvédelmi szakemberek a biotikai adatgyűjtés, az adatbázisok kutatási, monitoring célra történő felhasználásának kérdéseiről, lehetőségeiről tanácskoztak.

PROGRAMAJÁNLÓ

Ingyenes szakvezetések az Idősek Világnapján a Pintér-kert Arborétumban

Október elseje az Idősek Világnapja. A jeles nap alkalmából a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság érdekes programot és kedvezményes látogatási lehetőséget kínál. A pécsi Pintér-kert Arborétumban a látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az őszi színeiben pompázó növényvilágot.

A séták 2021. október 1-jén 10.00 és 14.00 órákor indulnak a Pintér-kert bejáratától. Részvételi díj: 400 Ft/fő, nyugdíjasoknak ingyenes.

Október 9.: Geotóp Nap!

Magyarország legdélibb hegyvidékének – a Villányi-hegységnek – legmagasabb tömbje a Szársomlyó. A hegy anyaga különböző korú, nagy tisztaságú mészkő. Tengeri üledék, mely a földtörténeti középidőben rakódott le. Oldódásának nyomai a légrégebbi karsztkaradványok Magyarországon. Az eredetileg vízszintes mészkőrétegek az erőteljes hegységképző erők hatására összetöredtek és egymásra tolódva kibillentek. Túránkon a hegy gerincén kibillent mészkőpikkelyek peremén fogunk haladni. A rétegfejek sorai igen látványosak, ezekhez népi monda is kapcsolódik: az Ördögszántás. A hegy kiemelkedése sajátos és igen eltérő mikroklimatikus viszonyokat hoz létre a déli és az északi oldalon, szubmediterrán klímaterületein botanikai ritkaságok élnek. A Szársomlyón 75 védett növényfajt találtak, közülük 4 faj kizárólag itt fordul elő hazánkban. A szakvezetéses túrán mindezen értékek komplex bemutatása fog megtörténni. Helyszín: Nagyharsányi Szoborpark, időpont: 10.00. A részvételi díj: felnőtteknek 1200 Ft/fő; 18 éves korig és nyugdíjasoknak 800 Ft/fő.

(Fotó: Jovics Ibolya)

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság októberi programjai

Október 1.: Idősek Világnapja a Pintér-kert Arborétumban

A látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az őszi színeiben pompázó növényvilágot. *Helyszín, időpont: Pécs, Pintér-kert Arborétum, 10.00 és 14.00 óra. Részvételi díj: 400 Ft/fő, nyugdíjasoknak igazolvánnyal ingyenes.*

Október 2.: Állatok világnapja a majorban

A program során a résztvevők bepillantást nyerhetnek az őshonos háziállatok (shagya-arab lovak, szürkemarhák, parlagi kecskék, parlagi szamarak, racka-és a cikta juhok) életébe. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. *Helyszín, időpont: Ós-Dráva Látogatóközpont, 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.*

Október 2.: Béda-Karapancsa állatvilága földön, vízben, levegőben

Az állatok világnapja alkalmából várjuk azokat, akik részletesebben meg szeretnék ismerkedni Béda-Karapancsa jellegzetes állatvilágával. Előadásokkal, ügyességi játékokkal és kézműves foglalkozással várjuk a résztvevőket. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. *Helyszín, időpont: Boki-Duna, Erdőfűn áthaladva 1,5 km-re, 09.00 óra. A program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.*

Október 3.: Európai Madármegfigyelő Nap madárgyűréssel

1993 óta minden év októberének első hétfőjén madárkedvelő emberek sokasága kel útra, hogy részese legyen egy kontinentális eseménynek. Az őszi madárvonulás kevésbé látványos résztvevőivel ismerkedhetnek meg látogatóink. Kicsit megtévesztő a „kevésbé látványos” kifejezés, hisz a függönyhálójával befogott madarak között akadnak nagyon dekoratívak is, velük ismerkedhetünk meg testközelből. *Helyszín, időpont: Ós-Dráva Látogatóközpont, 9.00 óra. A túra hossza, időtartama: 4 km, 4 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.*

Október 4.: Állatok világnapja a Pintér-kert Arborétumban

A program során megismerhetők a felelős állattartás szabályai, valamint a foglalkozáson résztvevők bepillantást nyerhetnek az őshonos állatok és a vadon élő állatok életébe. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. *Helyszín, időpont: Tettye Oktatási Központ, 9.00, 11.00 és 13.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.*

Október 9. Geotóp Nap – Szakvezetési túra a Szársomlyóra

A résztvevők szakvezető kíséretével ismerhetik meg a Szársomlyó természeti értékeit, különös tekintettel a hegy geológiai értékeire. *Helyszín: Nagyharsányi Szoborpark, időpont: 10.00. A program időtartama: 3 óra A részvételi díj: felnőtteknek 1200 Ft/fő; 18 éves korig és nyugdíjasoknak 800 Ft/fő.*

Október 9. és 24.: E-bike túra a közép-Mecsekben

A Mecsek Magyarország talán legváltozatosabb felépítésű hegysége, amely természeti csodákkal, védett környezeti értékekkel rendelkezik és olyan belső hegyi utakat kínál, amelyre a legigényesebb bringások is csettinteni fognak. A Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet vadregényes erdeiben tekerhetünk, kipróbálhatjuk a legjobb mecseki mézeket, sajtokat vagy látogatást tehetünk egy működő malomban. Közben olyan belső régi bányász útvonalon is végig tekerünk, amelynek a létezéséről se tudtál. A túravezető pedig csak mesél és mesél... *Információ és jelentkezés: www.helian.hu*

Október 10.: Pécstől Villányig - elektromos mountainbike kalandtúra

Villány a finom vörösborok hazája, de ide tartozik más szépség is a környéken. A Villányi-hegység térsége borai mellett kultúrtörténeti és természeti kincsekben is kiemelkedően gazdag. A terület különleges természetföldrajzi helyzetének köszönhetően egyedi, mediterrán hatásokat tükröző, gazdag növény- és állatvilággal büszkélkedhet, melyben számos ritka és védett faj is megtalálható. A Szársomlyó ad otthont a hazánkban csak itt megtalálható – a régi 2 Ft-os érméről és a méltán híres villányi borok címkéjéről is ismert – fokozottan védett magyar kikericsnek. A túra útvonalára felfűzzük az Ördög-árkot, a Vylyan borteraszt és a Nagyharsányi Szoborparkot is. Testi és lelki élvezeteknek egyaránt hódolhatunk, és a szinteket könnyen győzzük le az elektromos kerékpárokkal. *Információ és jelentkezés: www.helian.hu*

Október 12.: Természetes mesék: Az őszel megtalált barát

A természet csodálatra méltó állatairól szóló mesék játszva tanítják a gyerekeket a körülöttünk lévő világ szeretetére és védelmére. Óvodás korosztálynak ajánlott program, amely sok játékkal tarkított. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. *Helyszín, időpont: Tettye Oktatási Központ, 9.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.*

Október 20.: Gyógyító növények (ősz)

Számos ismert és kevésbé ismert gyógynövény mutatkozik be az interaktív foglalkozáson, ahol lehetőség lesz megkóstolni különleges gyógyteákat és elkészíteni egy-egy saját teafiltert is. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. *Helyszín, időpont: Tettye Oktatási Központ, 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.*

Október 23.: Mecseki „cseppkőrút” – Túra elektromos kerékpárral

Ezt az e-bike túrát a Nyugati-Mecsek látványosságai köré szerveztük. Nem maradhatnak ki belőle az orfűi malmok a Vízfő tanösvény, az Abaligeti-barlang, a kővágószlósi és a cserkúti Árpád-kori templom, és a Mecsek csodálatos erdei sem. Gyönyörű utakon, A Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet természeti és kultúrtörténeti értékekben gazdag erdeiben, hegyen-völgyön keresztül tekerünk, amely az e-bike-okkal könnyen megtehető. Most fogjuk csak érezni igazán a hegyi kerékpározás örömét, amikor nem kell tartani az emelkedőktől. *Információ és jelentkezés: www.helian.hu*

A programok résztvevőire a mindenkor érvényes koronavírus-veszélyhelyzettel összefüggő szabályok érvényesek. A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: wodtke@ddnp.hu, komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú e-mailben! Köszönjük!